

دانشگاه باقرالعلوم (ع)
(عبر دولتی - غیر انتفاعی)

دانشگاه باقرالعلوم «علیه السلام»
دانشکده زبان‌های خارجی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره آموزش مکالمه عربی

گروه زبان عربی

مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۵

نسخه ۱/۲

تذکره: آخرین نسخه این فایل، از سایت اینترنتی دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام (بخش دانشکده زبان‌های خارجی) به آدرس «bou.ac.ir» قابل دانلود است.

مشخصات کلی دوره آموزش مکالمه عربی دانشگاه باقرالعلوم «ع»

مقدمه:

تسلط به زبان عربی یکی از مهمترین ابزارهای ضروری و لازم جهت شناخت اسلام ناب محمدی «ص» و آمادگی برای نشر و تبلیغ معارف بلند اهل بیت (ع) می‌باشد. از سوی دیگر، با توجه به انقلاب شکوهمند اسلامی، نیاز کشور جمهوری اسلامی ایران، به پژوهشگران متعهد و مترجمان متخصص زبان عربی در سطوح مختلف و نیز احتیاج جامعه اسلامی به تحقیق و تتبع در علوم و معارف اسلامی و توسعه ادبیات غنی اسلامی به زبان اصلی دین اسلام وجود چنین متخصصینی را ضروری می‌سازد. بنابراین دانشگاه باقرالعلوم «ع» در راستای اهداف و مأموریت‌های خود در حوزه تربیت منابع انسانی واسط فرهنگی، اقدام به طراحی و اجرای دوره آموزش مکالمه عربی ویژه طلاب حوزوی نموده است.

اهداف:

اهداف اصلی این طرح، عبارتند از:

- ارتقاء توانمندی زبانی طلاب حوزوی در مهارت‌های چهارگانه «صحبت کردن»، «شنیدن»، «خواندن» و «نوشتن» به زبان عربی به منظور
  - تربیت مترجمین متخصص حوزوی
  - تدریس دروس حوزوی به زبان عربی؛
  - سخنرانی دینی و تبلیغ معارف اهل بیت (ع) به زبان عربی؛
  - تقریر، تحقیق و پژوهش و نگارش به زبان عربی؛
  - شرکت در سمینارها و کنفرانس‌های عربی.

طول دوره و ساختار نظام آموزشی:

ساختار نظام آموزشی این دوره، ترمی - واحدی خواهد بود. دوره، در مدت یک سال و نیم و در سه ترم تحصیلی و ۳۶ واحد درسی برگزار خواهد شد؛ طول هر ترم، مطابق ترم‌های معمول دانشگاهی است بنابراین

تعداد هفته‌های تشکیل کلاس شانزده هفته است؛ در هر ترم تحصیلی دوازده واحد درسی به زبان‌آموزان ارائه خواهد شد. بنابراین در هر ترم تحصیلی، ۱۹۲ ساعت درس برگزار خواهد شد، که سهم هر هفته، شش جلسه دو ساعته (مجموعاً دوازده ساعت به ازای هر هفته) می‌باشد.

بنابراین طول کامل دوره آموزش زبان عربی، ۵۷۶ ساعت درسی خواهد بود.

تعداد واحدهای درسی:

این دوره دارای ۳۶ واحد درسی می‌باشد.

تبصره: برخی از دروس، پیش‌نیاز دروس دیگر می‌باشد که حتماً باید قبل از اخذ آن درس، به صورت کامل اخذ و به اتمام برسد.

مدرک پایانی:

به فارغ‌التحصیلان این دوره، «گواهینامه پایان دوره آموزش آزاد زبان‌های خارجی» اعطاء خواهد شد که مهم‌ترین به مهر دانشگاه باقرالعلوم «ع» و با امضای رئیس دانشگاه خواهد بود؛ این گواهینامه، اتمام دوره «مکالمه زبان عربی» را تایید خواهد کرد.

جدول دروس «دوره آموزش مکالمه عربی»

ترم	شماره درس	کد درس	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعات در ترم	مهارت‌های مد نظر	منبع درس
۱	۱		نصوص و حوار ۱	۸	۱۲۸	ق + ا + ح	العربية بين يديك ج ۱ + ج ۲ (دروس ۱-۶)
	۲		قصص	۴	۶۴	ق + ا + ح	قصص و نصوص
۲	۳		نصوص و حوار ۲	۶	۹۶	ق + ا + ح	العربية بين يديك ج ۲ (۷-۱۶) + ج ۳ (۱-۴)
	۴		صحف و اخبار ۱	۴	۶۴	ق	روزنامه‌ها و مجلات روز عربی
	۵		مختبر ۱	۲	۳۲	ا + ح	فیلم‌های کارتونی و مستند
۳	۶		فن الترجمة	۲	۳۲	ق + ک	فن ترجمه از فارسی به عربی و بالعکس
	۷		البحوث و الانشاء	۲	۳۲	ک	المرشد الى التعبير و الإنشاء
	۸		نصوص و حوار ۳	۲	۳۲	ق + ا + ح	العربية بين يديك ج ۳ (دروس ۵ - ۱۶)
	۹		الخطابه و الندوه	۲	۳۲	ق + ح	کتاب معارف اسلامي
	۱۰		صحف و اخبار ۲	۲	۳۲	ق + ا	روزنامه‌ها و اخبار اینترنت
	۱۱		مختبر ۲	۲	۳۲	ا + ح	فیلم‌های مستند و اجتماعي

○ برنامه تشکیل کلاس سه روز در هفته؛ و در هر روز، دو جلسه درسی خواهد بود.

○ در ترم اول، تمامی دروس به یک استاد واگذار خواهد شد؛ اما اساتید دروس در ترم‌های بعد، تخصصی خواهند بود.

○ فهرست علایم اختصاری مهارت‌ها:

○ ق = القراءة (و الاستيعاب)

○ ا = الاستماع

○ ح = الحوار (و البيان، و التعبير الشفوي)

○ ک = الكتابة (و التلخيص، و التعبير التحريري)

نصوص و حوار ۱

تعداد واحد: ۸

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

اهداف: ارتقاء دایره کلمات فراگیر؛ درک مطلب، آموزش ساخت و بیان جمله‌های عربی در گفت و شنود

سرفصل‌ها:

- آموزش کلمات عربی از جمله در موضوعات (خانواده، بهداشت، اعضای بدن، ساعت، مسافرت، رزرو هتل، اجاره منزل، ...)
- آموزش روش جمله‌سازی صحیح در قالب جمله‌های اسمیه و فعلیه
- ساختن جملات ساده و عبارات مناسب و به کار گیری آن در گفتگوی روزمره

منابع:

منبع اصلی:

- العربية بين يديك - نسخة اصلاح شده دانشگاه (جلد اول؛ و دروس ۱ - ۶ جلد دوم)

منبع فرعی:

- المدخل في تعلم اللغة العربية: السيد محمد الحيدري
- صدی الحیاة: کانون زبان ایران
- الطريقة السهلة في تعلم اللغة العربية: د. حسن الحكيم
- العربية للناشئين: د. محمود الصيبي
- لغتنا الجميلة: وزارت علوم کشور فلسطين
- فرهنگ لغت‌ها از جمله:
  - معجم الوسيط (عربی - عربی): مجمع اللغة العربية
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): د. عبدالنبي قيم
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): د. آذرتاش آذرنوش
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): يحيى ميرزايى
  - فرهنگ فرزانه (فارسی - عربی): د. سيد حميد طبيبيان
  - فرهنگ نبراس (نرم افزار رایانه‌ای)

راه کارهای اجرایی درس:

- به جهت اهمیت فوق العاده این درس، رعایت دقیق شیوه نامه تدریس تهیه شده برای آن ضروری است.
- ضمن تمرین روان خوانی و رعایت اعراب، تصحیح لهجه عربی زبان آموز در دستور کار خواهد بود.
- حفظ تمامی حواری های کتاب از سوی فراگیران مورد تاکید است.
- پرسش و پاسخ از کل حواری های خوانده شده در طول ترم، در هر جلسه (به شکل گفتگوهای دو نفره میان زبان آموزان) مورد تاکید است.
- حل تمرین از سوی زبان آموزان در منزل و ملاحظه و بازخوانی آن در کلاس ضروری است.
- از میانه ترم به بعد، درخواست کار عملی از زبان آموز در ترجمه، تلخیص و ارائه شفاهی درس و نیز مطالعه منابع غیر درسی و ارائه جملات و عبارات جدید در موضوعات مرتبط با درس [خصوصاً در سایت اینترنتی دانشگاه]، مورد تاکید است.
- توزیع نمرات در ارزیابی پایانی درس بدین شکل می باشد: ۷ نمره امتحان شفاهی پایان ترم + ۵ نمره امتحان کتبی پایان ترم + ۸ نمره نمرات مستمر در طول ترم.
- ارزیابی آموخته ها در قالب امتحان شفاهی پایان ترم، توسط یک یا دو استاد (غیر از مدرس این ماده درسی)، مورد تاکید می باشد

نصوص و حوار ۲

تعداد واحد: ۶

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نصوص و حوار ۱

اهداف: ارتقاء دایره کلمات فراگیر؛ درک مطلب، آموزش ساخت و بیان جمله‌های عربی در گفت و شنود

سرفصل‌ها:

- ادامه آموزش کلمات عربی
- تمرین متن خوانی و درک مطلب
- تمرین افزایش مهارت شنوایی جملات عربی و درک مطلب با استفاده از روش گفتگو بین افراد

منابع:

منبع اصلی:

- العربية بين يديك - نسخة اصلاح شده دانشگاه (دروس ۷ - ۱۶ جلد دوم؛ و دروس ۱ - ۴ جلد سوم)

منبع فرعی:

- المدخل في تعلم اللغة العربية: السيد محمد الحيدري
- صدی الحیاة: کانون زبان ایران
- الطريقة السهلة في تعلم اللغة العربية: د. حسن الحكيم
- العربية للناشئين: د. محمود الصيبي
- لغتنا الجميلة: وزارت علوم کشور فلسطين
- فرهنگ لغت‌ها از جمله:
  - معجم الوسيط (عربی - عربی): مجمع اللغة العربية
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): د. عبدالنبي قيم
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): د. آذرتاش آذرنوش
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): يحيى ميرزايى
  - فرهنگ فرزنان (فارسی - عربی): د. سيد حميد طبيبيان
  - فرهنگ نبراس (نرم افزار رایانه‌ای)

راه‌کارهای اجرایی درس:

- به جهت اهمیت فوق العاده این درس، رعایت دقیق شیوه‌نامه تدریس تهیه شده برای آن ضروری است.
- حفظ تمامی حواری‌های کتاب (در جلد دوم) از سوی فراگیران مورد تاکید است.
- پرسش و پاسخ از کل حواری‌های خوانده شده در طول ترم، در هر جلسه (به شکل گفتگوهای دو نفره میان زبان‌آموزان) مورد تاکید است.
- حل تمارین از سوی زبان‌آموزان در منزل و ملاحظه و بازخوانی آن در کلاس ضروری است.
- درخواست کار عملی از زبان‌آموز در ترجمه، تلخیص و ارائه شفاهی درس و نیز مطالعه منابع غیر درسی و ارائه جملات و عبارات جدید در موضوعات مرتبط با درس [خصوصاً در سایت اینترنتی دانشگاه]، مورد تاکید است.
- توزیع نمرات در ارزیابی پایانی درس بدین شکل می‌باشد: ۷ نمره امتحان شفاهی پایان ترم + ۵ نمره امتحان کتبی پایان ترم + ۸ نمره نمرات مستمر در طول ترم.
- امتحان شفاهی پایان ترم، توسط مدرس یا یک استاد دیگر، انجام خواهد شد.

نصوص و حوار ۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نصوص و حوار ۲

اهداف: ارتقاء دایره کلمات فراگیر؛ درک مطلب، آموزش ساخت و بیان جمله‌های عربی در گفت و شنود

سرفصل‌ها:

- تمرین متن خوانی و درک مطلب
- بحث و گفتگو پیرامون موضوعات روز
- اصطلاحات و فن تعبیر عربی
- امثال و حکم

منابع:

منبع اصلی:

- العربية بین یدیک - نسخه اصلاح شده دانشگاه (جلد سوم دروس ۵ - ۱۶)

منبع فرعی:

- المدخل فی تعلم اللغة العربية: السيد محمد الحیدری
- صدی الحیاة: کانون زبان ایران
- الطريقة السهلة فی تعلم اللغة العربية: د. حسن الحکیم
- العربية للناشئين: د. محمود الصیینی
- لغتنا الجميلة: وزارت علوم کشور فلسطین
- فرهنگ لغت‌ها از جمله:
  - معجم الوسیط (عربی - عربی): مجمع اللغة العربية
  - معجم اللغة العربية المعاصرة (عربی - عربی): د. أحمد مختار عمر
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): د. عبدالنبي قيم
  - فرهنگ معاصر (عربی - فارسی): د. آذرتاش آذرنوش
  - فرهنگ فرزانه (فارسی - عربی): د. سيد حميد طبيبيان
  - فرهنگ نبراس (نرم افزار رایانه‌ای)

راه‌کارهای اجرایی درس:

- به جهت اهمیت فوق العاده این درس، رعایت دقیق شیوه‌نامه تدریس تهیه شده برای آن ضروری است.
- پرسش و پاسخ از کل حواری خوانده شده در طول ترم، در هر جلسه (به شکل گفتگوهای دو نفره میان زبان‌آموزان) مورد تاکید است.
- حل تمارین از سوی زبان‌آموزان در منزل و ملاحظه و بازخوانی آن در کلاس ضروری است.
- درخواست کار عملی از زبان‌آموز در ترجمه، تلخیص و ارائه شفاهی درس و نیز مطالعه منابع غیر درسی و ارائه جملات و عبارات جدید در موضوعات مرتبط با درس [خصوصاً در سایت اینترنتی دانشگاه]، مورد تاکید است.

قصص

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

اهداف: افزایش درک مطلب فراگیر از طریق خواندن مکتوب

سرفصل‌ها:

- داستان‌های کوتاه عربی و شرح مفردات با تمرینات

منابع:

منبع اصلی:

- قصص و نصوص: السید محمد الحیدری

منبع فرعی:

- القصة القصيرة: ماجد نجاریان، توفیق فتح‌الله‌زاده

- کتب داستانی عربی ساده

راه‌کارهای اجرایی درس:

- خواندن متن و ارائه ترجمه عربی آن، و تحلیل واژگان و عبارات درس مورد تاکید است.
- ارائه تمرین و درخواست حل تمارین از سوی زبان‌آموزان در منزل و ملاحظه و بازخوانی آن در کلاس ضروری است. جمله‌سازی، خلاصه نویسی، متن نویسی، استخراج سوال و جواب، توسعه دایره کلمات درس در محدوده موضوع و ... از تمرینات ممکن است.
- در جلسات آخر، به شرط آمادگی زبان‌آموز، تشویق آنان به مطالعه داستان‌های ادبی از نویسندگان مشهور جهان عرب و ارائه خلاصه آن‌ها به کلاس [خصوصاً در سایت اینترنتی دانشگاه]، مطلوب خواهد بود.
- امتحان پایان‌ترم، از داستان‌های خوانده شده به صورت گروهی در کلاس به عمل خواهد آمد.

صحف و اخبار ۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نصوص و حوار ۱

اهداف: آشنایی فراگیران با اصطلاحات روزمره مجلات و روزنامه‌های عربی و افزایش مهارت خواندن و درک متون مطبوعاتی عربی

سرفصل‌ها:

- قرائت اخبار سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و درک مطالب آن
- شناخت اصطلاحات مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی

منابع:

منبع اصلی:

- قرائت مطبوعات و استفاده از رادیو و تلویزیون: د. حامد صدقی
- آشنایی با روزنامه‌ها و مجلات عربی: د. یحیی معروف و د. وحید سبزیان‌پور
- المصطلحات المتداولة في الصحافة العربية: عزیزى
- روزنامه‌ها، مجلات، پایگاه‌های اطلاع‌رسانی عربی داخل کشور (الوفاق - کیهان العربی)
- روزنامه‌ها، مجلات، پایگاه‌های اطلاع‌رسانی عربی روز جهان عرب

راه‌کارهای اجرایی درس:

- خرید منبع واحد (از قبیل یک شماره خاص از روزنامه یا مجله‌ای عربی) در روز اول و تدریس اخبار و متون از آن منبع به صورت کار مشترک زیر نظر استاد مورد تاکید است.
- تعریف کار واحد به کل زبان‌آموزان کلاس، به منظور ترجمه مفردات و پارگراف‌های متون به زبان فارسی و ارائه آن در کلاس لازم است.
- تنوع محتوایی، مفهومی، لغوی و ... در اخبار تعیینی برای کلاس، مطلوب است.
- توزیع کل ترم به نحو ۵۰٪ اخبار سیاسی، ۳۰٪ فرهنگی و ۲۰٪ اجتماعی مورد تاکید است.
- درخواست ایجاد دفتر کار صحف و اخبار از زبان‌آموزان ضروری است
- درخواست ایجاد دفترچه فرهنگ لغت از زبان‌آموزان مطلوب است.

- تعریف کار منزلی برای زبان‌آموزان در ترجمه مفردات متون، ترجمه پارگرافی متون، معادل‌یابی مفردات و مصطلحات، تلخیص عربی، یافتن جملات مشابه و ... مورد تاکید است.

صحف و اخبار ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: صحف و اخبار ۱

اهداف: ایجاد مهارت خواندن و درک متن معیار عربی مطبوعاتی

سرفصل‌ها:

- قرائت اخبار سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، علمی، اقتصادی، ورزشی و درک مطالب آن
- شناخت اصطلاحات مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، علمی، اقتصادی، ورزشی
- بررسی واژگان در مطبوعات و نقش مطبوعات در تحول زبان
- تحلیل اخبار

منابع:

منبع اصلی:

- قرائت مطبوعات و استفاده از رادیو و تلویزیون: د. حامد صدقی
- آشنایی با روزنامه‌ها و مجلات عربی: د. یحیی معروف و د. وحید سبزیان‌پور
- المصطلحات المتداولة في الصحافة العربية: عزيزي
- روزنامه‌های عربی داخل کشور (الوفاق - کیهان العربی)
- روزنامه‌های عربی روز جهان عرب
- سایت‌های خبرگزاری‌های اینترنتی جهان عرب
- اخبار رادیوها و تلویزیون‌های عربی

راه‌کارهای اجرایی درس:

- خرید منبع واحد (از قبیل یک شماره خاص از روزنامه یا مجله‌ای عربی) در روز اول و تدریس اخبار و متون از آن منبع به صورت کار مشترک زیر نظر استاد مورد تاکید است.
- در طول ترم، به فراخور نیازهای زبان‌آموزان و وقایع روز، ارائه اخبار جدید واحد [خصوصاً از طریق سایت اینترنتی دانشگاه] از سوی استاد بلا اشکال است.

- تعریف کار واحد به کل زبان آموزان کلاس، به منظور معادل‌یابی مفردات و مصطلحات، تلخیص عربی، یافتن جملات مشابه عربی و ارائه آن در کلاس لازم است.
- تعریف کار منزلی برای زبان آموزان در ترجمه مفردات متون، ترجمه پارگرافی متون.
- تنوع محتوایی، مفهومی، لغوی و ... در اخبار تعیینی برای کلاس، مطلوب است.
- توزیع کل ترم به نحو «۳۰٪ اخبار سیاسی، فرهنگی و اجتماعی»؛ «۳۰٪ علمی»؛ «۲۰٪ اقتصادی»؛ و «۲۰٪ ورزشی» مورد تاکید است.
- درخواست ایجاد دفتر کار صحف و اخبار از زبان آموزان ضروری است
- درخواست ایجاد دفترچه فرهنگ لغت از زبان آموزان مطلوب است.

فن الترجمة

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نصوص و حوار ۲

اهداف: آشنایی فراگیران با اصول ترجمه و روش ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس؛ با در نظر گرفتن شیوه‌های انتقال مفاهیم از زبان مبدا به مقصد

سرفصل‌ها:

- تعریف ترجمه و بیان اهمیت آن
- انواع ترجمه
- مراحل ترجمه
- دانستنی‌های لازم در ترجمه
- نحوه ترجمه جملات ساده از عربی به فارسی و بالعکس همراه با تمرین
- نحوه ترجمه جملات مرکب و پیچیده همراه با تمرین
- ترجمه جمله‌های ادبی، سیاسی و دینی روز
- ترجمه متن‌های کوتاه عربی

منابع:

منبع اصلی:

- فن الترجمة بين اللغتين العربية و الفارسية: د. محمود شکیب انصاری (دانشگاه شهید چمران اهواز)
- فن ترجمه؛ اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی: د. یحیی معروف (سمت)
- نصوص مترجمة بين العربية و الفارسية؛ بررسی ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس: د. محمود شکیب انصاری
- دروس فی فن الترجمة من الفارسية و اليها: عباس ترجمان (دار القاری)

راه کارهای اجرایی درس:

- پرداختن محدود به مبانی و امور نظری ترجمه، و اختصاص وقت کافی به مراحل فنی و عملی ترجمه، ضروری است.
- ارائه تکالیف خارج از کتاب به زبان آموزان در ترجمه متون عربی به فارسی مورد تاکید است.

- بررسی انواع ترجمه‌های ارائه شده توسط زبان‌آموزان از نظر رعایت اصول و فنون ترجمه توسط استاد و به منظور تحلیل اشتباهات رایج در ترجمه [در سایت اینترنتی دانشگاه] صورت می‌پذیرد.
- گنجاندن برخی متون مرتبط با حوزه معرفت دینی در متون ترجمه‌ای و تحلیل اسالیب گفتار فارسی و عربی آن مورد تاکید است.
- در صورت آمادگی زبان‌آموزان و به فراخور وضع کلاس، ارائه فیلم یا صوت در موضوعات مختلف دینی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، تاریخی و ... و تمرین ترجمه همزمان گفتار پخش شده از رسانه مطلوب است.

البحوث و الإنشاء

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نصوص و حوار ۲

اهداف: آشنایی فراگیران با جمله‌نویسی، پارگراف‌نویسی و مقاله‌نویسی عربی از طریق خواندن، درک مطلب، جمله‌سازی و پارگراف‌نویسی؛ و نیز ایجاد فضای مباحثه و گفتگوی گروهی در موضوعات دینی.

سرفصل‌ها:

- تمرین نگارش جمله (اسمیة و فعلیة)
- استعمال صفت و موصوف
- ایجاد ترکیب اضافی
- استفاده از اعداد در جمله‌ها
- آموزش کاربرد اصطلاحات و عبارات متنوع در متن
- آموزش پارگراف‌نویسی
- تمرین پارگراف‌نویسی درباره موضوعات مختلف و استعمال عبارات جدید
- مقاله‌نویسی (فرهنگی - اجتماعی)
- خلاصه‌نویسی متون تفصیلی
- اعلام موضوع بحث گروهی و فعال‌کردن و اداره جلسات بحث

منابع:

منبع اصلی:

- المرشد الى التعبير و الإنشاء: د. حسن نور الدین
- الواضح في الإنشاء العربی: د. محمد زرقان الفرخ
- المعین في الإنشاء: د. امیل بدیع یعقوب

منبع فرعی:

- کتابة الرسائل باللغة العربیة و فن التلخیص: فضل الله میرقادی

راه‌کارهای اجرایی درس:

- نگارش متن توسط زبان‌آموز در موضوعات تعیین شده توسط استاد به ازای هر جلسه
- موضوع نگارش در این درس باید از موضوعات ملموس، روزمره و پرکاربرد باشد تا زبان‌آموز، ضمن امکان استفاده از لغات پایه، و جملات پرکاربرد، در راستای تقویت و تثبیت آموخته‌های خود پیشرفت کرده، زمینه نگارش در موضوعات پیچیده‌تر در او ایجاد شود.
- نگارش متن توسط زبان‌آموز، در موضوعات تعیین شده توسط استاد، به ازای هر جلسه
- موضوعات نگارشی توجه خاصی به موضوعات دینی و تبلیغی خواهد داشت.
- ارائه مطالب متنوع جدید پیرامون موضوعات مورد نیاز دینی، وادار نمودن زبان‌آموز به بیان نقطه نظرات خود در خصوص آن با استفاده از ساختار متنوع دستوری و فنون تعبیر
- ایجاد بحث‌های چالشی در کلاس به منظور فعال کردن زبان‌آموزان در بحث و گفتگوی علمی به صورت گروهی
- ایجاد امکان روایت قصه، جنگ سخن، مباحثات و مطارحات لغوی در موضوعات دینی با مدیریت زبان‌آموزان و زیر نظر استاد، به منظور تحقق بحوث دینی مطلوب است.

الخطابة و الندوة

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نصوص و حوار ۲

اهداف: بالا بردن سطح برداشت از متون عربی و قدرت انتقال مفاهیم به زبان عربی به دیگران

سرفصل‌ها:

- جلسات پرسش و پاسخ و نقد و بررسی موضوعات روز
- مطالعه موضوعی و ارائه کنفرانس‌های زبان‌آموزان در کلاس
- بحث و گفتگوی علمی و مناظرات
- گوش دادن به سخنرانی و دیدن فیلم‌های سخنران و نشست‌های عربی تلوزیونی و ارائه خلاصه آن

منابع:

منبع اصلی:

- الخطابة: آیت الله کرباسی
- التبلیغ مناهجه و اسالیبه: جعفر البجاری
- فن الخطابة الحسينية: د. المقدسی
- فن الإلقاء العربی: د. فاروق سعد
- شبکه‌های تلوزیونی عربی

منبع فرعی:

- ترجمه عربی صحیفه نور امام خمینی «ره»
- الاسلام یقود الحیاة: شهید سید محمد باقر صدر
- مجموعه کتاب‌های مرحوم سید محمد حسین فضل‌الله «ره» از قبیل «الندوة»
- تفسیر فی ظلال القرآن الکریم

راه کارهای اجرایی درس:

- ارائه سخنرانی توسط زبان‌آموز در کلاس بر مبنای موضوعات و مواد آموزشی از قبل ارائه شده

- بحث و پرسش و پاسخ در خصوص محتوای سخنرانی و وادار نمودن زبان آموز به استفاده از ساختارهای متنوع دستوری و روش های مختلف تعبیر
- حل اشکالات سخنرانی از سوی استاد و ارائه قواعد کاربردی و تطبیقی
- توزیع زمان برای سخنرانی میان زبان آموزان به نحوی انجام پذیرد که هر زبان آموز در طول ترم، حداقل سه بار و هر بار به میزان هفت دقیقه امکان ارائه سخنرانی و استماع نقد و تحلیل آن را داشته باشد.
- پرداختن به مبانی، مقدمات نظری، و فنون عملی خطابه عربی، و نیز اطوار عربی و روش های رثاء حسینی، حداکثر یک جلسه در طول ترم، مجاز می باشد.

مختبر ۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

اهداف: افزایش مهارت فهم شنیداری و دیداری عربی در فراگیران و بالا بردن سطح تلفظ و محاوره، تقویت حضور ذهن و قدرت گفتاری عربی

سرفصل‌ها:

- پخش صوت‌های عربی (با صبغه آموزشی)
- نمایش فیلم‌های عربی (با صبغه آموزشی) و پیاده کردن مطالب آن
- تمرین گفتگو و درک مطلب

منابع:

منبع اصلی:

- تعلیم الفارسیة (اذاعة طهران العربية)
- کارتونات اسلامیه عربیة (مجموعه کارتون)
- کارتون‌های عربی تلوزیون‌های جهان عرب

راه کارهای اجرایی درس:

- در اتاق آزمایشگاه زبان، فیلم‌ها و صوت‌هایی با محوریت آموزش گفت‌وگوی عربی به زبان‌آموزان ارائه خواهد شد که ضمن تقویت قدرت شنیداری و درک مطلب در زبان‌آموزان، کلمات و اصطلاحات پرکاربرد موضوعات مختلف را آموزش می‌دهد و زمینه‌ی کاربری عملی زبان را ایجاد می‌کند.
- دو جلسه اول ترم اختصاص به صوت خواهد داشت و در صورت صلاح‌دید استاد، حداکثر یک جلسه دیگر تمدید خواهد شد. مابقی جلسات، به نمایش و تحلیل فیلم اختصاص دارد.
- تمرینات متعدد قبل از شنیدن متن، همزمان با شنیدن و پس از آن؛
- ترجمه متن صوتی یا تصویری به زبان عربی و به صورت معادل‌یابی انجام می‌گیرد
- تمرینات خلاصه‌سازی، بیان جملات با الفاظ و شیوه‌های غیرتکراری و ... به زبان عربی، انجام می‌گیرد.

- منابع صوتی و دیداری مورد تحلیل در کلاس، حتما به صورت جمعی دیده و شنیده خواهد شد؛ سپس فرآیند آموزشی آن آغاز خواهد شد.
- ارائه تمرینات خارج از کلاس، به منظور انجام کار اختصاصی به تک تک زبان آموزان و دریافت و اصلاح نتایج آن [خصوصا بر روی سایت اینترنتی دانشگاه] مورد تاکید است؛ تحلیل فیلم‌های اختصاصی زبان آموزان در جمع کلاس ممنوع است.

مختبر ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مختبر ۱

اهداف: افزایش مهارت فهم شنیداری و دیداری عربی در فراگیران

سرفصل‌ها:

- نمایش فیلم‌های عربی (با صیغه آموزشی) و طرح سوالات سریع شفاهی متناسب با موضوعات فیلم
- تمرین گفتگو و درک مطلب

منابع:

منبع اصلی:

- فیلم‌های مستند عربی
- فیلم‌های اجتماعی عربی

منبع فرعی:

- فیلم‌های عربی با گویش محلی (حداکثر دو جلسه به لهجه لبنانی یا مصری)

راه‌کارهای اجرایی درس:

- در اتاق آزمایشگاه زبان، فیلم‌ها و صوت‌هایی با محوریت آموزش گفت‌وگوی عربی به زبان‌آموزان ارائه خواهد شد که ضمن تقویت قدرت شنیداری و درک مطلب در زبان‌آموزان، کلمات و اصطلاحات پرکاربرد موضوعات مختلف را آموزش می‌دهد و زمینه‌ی کاربردی عملی زبان را ایجاد می‌کند.
- کل جلسات این درس به نمایش و تحلیل فیلم اختصاص دارد.
- تمرینات متعدد قبل از شنیدن متن، همزمان با شنیدن و پس از آن؛
- تمرینات تحلیل فیلم به زبان عربی به صورت معادل‌یابی، خلاصه‌سازی، بیان جملات با الفاظ و شیوه‌های غیرتکراری و ...، انجام می‌گیرد.
- فیلم‌های مورد تحلیل در کلاس، حتماً به صورت جمعی دیده و شنیده خواهد شد؛ سپس فرآیند آموزشی آن آغاز خواهد شد.

- ارائه تمرینات خارج از کلاس، به منظور انجام کار اختصاصی به تک تک زبان آموزان و دریافت و اصلاح نتایج آن [خصوصاً بر روی سایت اینترنتی دانشگاه] مورد تاکید است؛ تحلیل فیلم‌های اختصاصی زبان آموزان در جمع کلاس ممنوع است.
از جمله تمرینات قابل ارائه به صورت عمومی و اختصاصی به زبان آموزان، ترجمه کلمات، معادل‌یابی کلمات، خلاصه نویسی متن، پیاده کردن کامل متن، استخراج سوال و جواب از متن می‌باشد.